

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av tråpkistor funna vid Lunds domkyrka - komplettering

Linderson, Hans

2014

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Linderson, H. (2014). *Dendrokronologisk analys av tråpkistor funna vid Lunds domkyrka - komplettering*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2014:4). Lund University.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

25 Juni 2012
13 januari 2014

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2012:32
2014:04

Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV TRÅGKISTOR FUNNA VID LUNDS DOMKYRKA

Uppdragsgivare: Anders Ödman, inst f arkeologi och antikens historia, LU

Område: Lund **Prov nr:** 0170041-48 **Antal analyserade prover/ träd:** 22/5

Dendrokronologiskt objekt: Trågkistor som provtogs av Stefan Kriig 1994, ny dendrouppmätning, kompletterande provtagning och fältstudie gjordes av undertecknad.

Information

Splintstatistik för undersökningen är 17 ± 7 år, majoriteten av virket i Lund av denna typ uppvisar 12-18 årsringar i splinten. Den senare uppgiften har använts nedan för en mer vågad tidsbestämning.

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr : 287--	Trädslag	Antal år ; radier	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)**	Trädets Egenålder uppskattn
1,70041	36	Ek	125;1	Se 28736	1015	1041 ± 9***	200-240
1,70042	37	Ek	83;7	Sp=1?	965	V 979/980**	130-160
1,70043	34	Ek	61;2	4 år till Sp*	978	999 ± 7	120-160
1,70044	35	Ek	57;3	2-5 till Sp*	981	1002 ± 9	110-150
1,70045	36-lock	Ek	95;1	0-4 till Sp*	1022	1041 ± 9	200-240
1,70046	39	Ek	27;4	Sp 17, B	Ej datering	-	100-160
1,70047	39	Ek	35;1 16+14 ;1	Ej sp	Ej datering	-	100-160
1,70048	37	Ek	17;2	Sp 15, W	979	V 979/980	130-160

* beräkning av fällningsåret har gjorts genom räkning av årsringar på objekten i fält

** samma stock som 1,70048

*** samma stock som 1,70045, den senare är ett planklock

Kommentarer till dateringsresultatet

Dateringarna av yttersta årsringen i proven har varit relativt oproblematiske (undantaget prov 1,70046 och 1,70047, kista 28739). Eftersom borrhproven saknar splint eller att den är osäker kunde först endast så kallade "efterdateringar" (*terminus post quem*) anges. För att fastställa fällningsåret mera precist måste antalet årsringar som saknas i proven beräknas eller kompletterande prover tas på ytveden. Det har gjorts i fält, på magasinet, Skiffervägen i Lund. Allt daterat virke har hämtats i Lunds omgivning.

Trågekista 28734

Det saknas fyra årsringar från provets yngsta årsring till kärnved/splint –gränsen. Första året med splint, Splint=1, är år 983. Avverkningen har följaktligen skett någon gång under åren **992-1006**. Mest sannolikt 994-1000.

Trågekista 28735

Det saknas 2-5 årsringar från provets yngsta årsring till kärnved/splint –gränsen. Första året med splint, Splint=1, är år 983-986. Avverkningen har följaktligen skett någon gång under åren **992-1009**. Mest sannolikt 994-1003.

Trågekista 28736

Det saknas 0-5 årsringar från provets yngsta årsring till kärnved/splint –gränsen. Första året med splint, splint=1, är år 1022-1026. Avverkningen har följaktligen skett någon gång under åren **1031-1050**. Mest sannolikt 1033-1043.

Trågekista 28737

Alla årsringar i splinten ingår i de utbrutna proven.

Vankantsbestämning av prov 1,70048, trågekista 28737 är gjort enligt följande.

Två bitar, från skilda platser, av yttre delen av veden med vad som bedömdes innehålla vankant bröts ut till dendroprover. Båda innehöll 17 årsringar varav 15 innehöll splint. Samma årsring, år 979, utgör den yttersta på alla fyra tvärsnitten.

Avverkningen har följaktligen skett under trädets viloperiod ("vinterhalvåret") **år 979/980**. Trädet är således fält under tiden, augusti år 979 till maj 980. Närvaron av vankant och avsaknad av bilningsmärken, visar att kistan har lagts i jord med barken på (trågekista 28739 har bevarad bark), vilket har bland annat den betydelsen och funktionen att det är lättare att urholka kistan även om trädet legat avverkad en tid. Lättast är det dock att hugga ur kistan direkt efter fällningen, särskilt under savstigningen på sensvåren (år 980).

Trågekista 28739

Denna har inte varit möjlig att datera. Två borrhprov togs utan att mer 35 år som en säker tidsserie kunde uppbringas utan splint i provet. En provbit av stockens yttre delar med vankant togs, den innehåller 27 årsringar varav 17 finns i splinten. En osäker passning antyder en fällningstid vinterhalvåret 981/982. Kistan bör betraktas som odaterad.

Vedbestämning i fält av störrar i kistan (28739). Barrträd sannolikt en (*Juniperus*) eller idegran (*Taxus*).

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891 Fax +46-46-2224830 e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ´s arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812